

KMETSKI LIST

štev. 15.

Ljubljana, 10. aprila 1940

Leto XXII

Napačna vzgoja – naše gorje

Gospod urednik! Članek z zgornjim naslovom v zadnjem »Kmetem listu« sem pazno prečital. Prečital sem ga z zanimanjem drugič in še tretjič. Prepričan sem, da je imel pisec najboljši namen ali se v celoti ne strinjam z njim. Res je, da obstoja beg s kmetijske grude. Res je tudi, da je mnogokrat vzrok temu begu bojazen pred trdim kmečkim delom, še večkrat želja po večji komodnosti in prostosti, ali poglobitvi vzrok je mizerija, v kateri životari naš kmet. Dokler naš kmet za svoj trud, ki ga vlaga v zemljo, ne bo primerno plačan, dokler ne bo proti številnim izkoriščevalcem zaščiten, dokler kmečki oče ne bo mogel nuditi svojim sinovom, svojim otrokom vsaj takega udobja, kakor ga imajo navadni delavci, pa če hočete hlapci, toliko časa beg s kmetijske grude ne bo prestal.

Beg z rodne grude

Pisec trdi, da kakor hitro kmetijski sinovi dobijo le nekoliko več izobrazbe, že hrepene proč od rodne grude, proč od kmečkega dela. Jaz si to tolmačim nekoliko drugače. Fantje se v šoli naučijo misliti ter računati, posledica tega je, da s svinčnikom v roki znajo izračunati, kako veliko tlako opravljajo na svoji zemlji. Pregovor pravi, da se še tako vroča ljubezen pri praznem loncu kmalu ohladi. Podobno je tudi s še tako idealnim kmečkim fantom, ki hoče vsaj ob nedeljah nekoliko tistega razvedrila kakor so ga deležni drugi stanovni. Mi stari se znamo svojemu kozarcu vina, ako ne gre drugače, tudi ob nedeljah odreči, toda mladina hoče vsaj nekoliko življenja. Kje je vzrok za to kmetovo mizerijo? Kako temu od pomoči?

Za kmetijstvo samo 1%

Mnogo se piše, mogoče še več govori, da je kmet steber države, ter da mu je treba posvečati vso pažnjo ter mu nuditi vso pomoč. Kako je v resnici? Nacionalni dohodek Jugoslavije se giblje letno od 40 do 50 milijard dinarjev. Nad polovico tega nacionalnega dohodka daje kmetijstvo, vse ostale panoge pa komaj polovico. Kaj se pa po drugi strani za to rentabilno panogo, za naše kmetijstvo, za našo vas, za našega kmeta daje, da se kmetijstvo pojača, da se kmeta uzadovolji, produkcijo poveča in izpopolni ter s tem utrdi in poveča tudi naš nacionalni dohodek? Za pojačanje te panoge, za razvoj našega kmetijstva se daje iz petnajst milijardnega proračuna borih 150 milijonov dinarjev, to je komaj en odstotek. Ako pazno zasledujemo, kako je ta suma razdeljena, takoj opazimo, da od tega odpade velika večina na razne institucije, od katerih ima kmet malo ali celo nič koristi.

V sosedni Italiji, ki gotovo ni agrarna država, se je dalo v enem letu za kmetijstvo ter večji doprinos istega 3 milijarde lir. Poleg tega še 3 milijarde lir za napredno izkoriščanje zemlje, za kmetijske kredite in ostale kmetijske

institucije ter potrebe vasi in kmeta. Tako v sosedni Italiji, kjer ni glavni vir dohodkov kmetijstvo, pri nas pa v agrarni državi, kjer daje kmetijstvo glavni dohodek, se daje okoli 150 milijonov din.

Davčna osnova zemljarine je napačna

Davčna oblika zemljarine, kakor je uvedena pri nas, ni primerna. Ista se računa 10% čistega katastralnega dohodka in tako izračunana vsota se mora plačati v vsakem slučaju, brez ozira na to, ali je kmet kaj priredelal ali ne. Vsi stanovni v državi, vsa podjetja izkazujejo in prijavljajo vsako leto čisti dohodek svojega dela. Po višini stvarnega dohodka se jim po tem odmeri višina davka. Edino kmeta se ne vpraša, koliko je imel dohodkov in če je sploh kaj dohodkov imel. On se obdavči z onim davkom, ki ga je izračunal davčni uradnik na podlagi katastrskega čistega donosa, ta davk mora biti plačan, pa če je kmet kaj pridelal ali ne. Ali to bi kmet še nekako prenesel. Treba pa je k temu še plačati avtonomne doklade, ki v nekaterih primerih presega 300%. Tega pa kmet ne zmore.

Kmetijske zbornice – kmetovo breme

Mnogo nad smo stavili kmetje v kmetijske zbornice. Po daljši borbi smo jih končno dobili. Ali kaj imamo od njih? 5% doklade na zemljarino in ne dosti več. Zbornični proračun za dravsko banovino izkazuje letos 1,102.000 din dohodkov in prav toliko stroškov. 90% vsega proračuna se porabi za aparat sam, za uradništvo, potovanja itd. Le 75.000 din, to je nekako 6% je določenih v svrhu prispevkov raznim stanovskim organizacijam, za razstave, tečaje in predavanja. To se pravi, da kmetje plačamo vsako leto za kmetisko zbornico okroglo milijon dinarjev, nazaj pa dobimo 6% teh naših dajatev. Jaz sem mnenja, da bi morala i država i banovina votirati vsako leto določeni odstotek svojega proračuna kmetijski zbornici, katero naj bi vodili res kmetje in kmetijski strokovnjaki ter skrbeli, da bi se ta denar racionalno porabil.

Železniška politika proti kmetom

Kot bivši predsednik kmetijske podružnice, podružničnih članov. V ta namen sem zapro-

sem organiziral kmetijsko poučno potovanje sil ministrstvo za promet za četrtinsko, ako pa to ni mogoče, vsaj polovično voznino. Odgovor se je glasil: »Ni zakonske mogočnosti.« Ako se par izletnikov združi in prosi za polovično voznino v svrhu razvedrila, jo dobi. Za člane kmetijske podružnice in to v poučne svrhe — pa v kmetijski državi ni zakonske mogočnosti.

Pa pogledjmo cene kmetijskih pridelkov. Pri nas v ljubljanski okolici daje glavni vir dohodkov mleko. Cene močnim krmilom so porasle za 50%. Ko smo pa kmetje zahtevali za mleko 25 par več pri litru, se je pa kričalo na oderuštvo kmeta ter klicalo oblast na pomoč. V Zagrebu stane liter mleka 3 din. Okolica Zagreba je vsekakor bolj izrazito kmetijska kakor pa ljubljanska, v kateri je že precej industrije, še več obrti. Zakaj potem ta razlika? Vsekakor večja uvidevnost zagrebškega konsumenta in pa trdnjša organizacija kmetov. Pri nas ni ne enega ne drugega.

Velikih reform je treba za naše podeželje

Gospod urednik! V navedenem tičijo vzroki kmetove mizerije in tudi bega s kmečke grude. Velikih reform je treba za naše podeželje. Brez teh velikih reform je nemogoče zadovoljstvo našega podeželja, nemogoče blagostanje našega kmeta. Sedanji gospodarski red, ki sloni na preživelih načelih, kjer je narod prepričan neusmiljenemu izkoriščanju kapitala, absolutno ni sposoben rešiti obstoječe gospodarske, socialne in tudi moralne krize. Industrijski kapital, gibalo njegove delavnosti, ne sme biti edino profit, temveč tudi potrebe in koristi naroda. Država mora tu poseči vmes in zakonitim potom odrediti kapitalu meje izkoriščanja.

Neurejenost pri kmetu se da nekoliko časa izkoriščati. Toda naj vedo oni, ki to delajo, da to veselje ne bo trajalo dolgo. Kajti, če kmet propade, se bodo pogreznili pod kmetovo življenje vsi ostali stanovni. Kmet je res steber države. Na njem sloni državna neodvisnost in narodna svoboda. Kmet je že po svojem poklicu, po svojem delu, po svoji ljubezni do zemlje državotvoren. To naj premislijo oni, ki odločajo o kmetovi usodi.

K. B. okoliški kmet

Zakaj beg z dežele

Oprostite mi, gospod urednik, da se danes spet oglašam. Gre namreč za članek o begu z dežele, ki ga je »Kmetiski list« nedavno objavil. Ako človek po mnogih težkih preizkušnjah razmotriva vse to, kar je videl in sam preživel, se mu vsiljuje svinčnik kar sam od sebe v žuljavo

roko in napiše vsaj nekaj glavnih vzrokov, zakaj zapuščajo ljudje svojo rodno grudo.

V moji kmečki bajtici je danes vse mirno. Niti žvrgolenje ptičkov me ne moti, ki jih tako rad poslušam pri okencu.

Krivda bega z dežele leži v nekmetiski po-

litiki in veljavni zakonodaji, ki ne štiti revnega kmečkega človeka niti glede zaposlitve, niti za slučaj bolezni, niti za starost.

BAJTARJI — NAJMANJ ZEMLJE — — NAJVEČ OTROK

Vsakomur mora biti jasno, da bajtarji, ki imajo največ do tri orale zemlje in ki imajo največ po eno ali dve glavi živine, pa kopico otrok, ne morejo vseh obdržati na zemlji, ki jim kljub garanju ne da kruha.

Pomanjkanje zemlje je med tehtnimi vzroki bega z dežele. Treba bi bilo izvesti veliko bolj temeljito agrarno reformo in veleposestniško zemljo vseh vrst v kar največji meri dodeliti malim kmetom.

V bližini mest propadajo kmetije z odprodajo zemlje za stavbne parcele, zunaj na deželi pa jih pogosto uničujejo previsoke dote in preužitki, hipoteke in druga bremena, ki jih mala kmetija s kopico otrok nikakor ne vzdrži.

Mali posestnik, ki nima gozdov za gospodarsko rezervo v stiski, mora obupati, ako se je zadolžil z nakupom strojev, orodja in s prezidavo in popraviлом poslopij. Zlasti v gorskem svetu je za marsikatero kmetijo popravilo potov težko breme. Vse te težave dostikrat človeka prisilijo, da se umakne z zemlje. Ako se ne sam, ga poženejo prisilno, ker ne more zadostiti neizogibnim obveznostim.

BAJTAR IMA NAJSLABŠO, VELEPOSESTNIK PA NAJBOLJŠO ZEMLJO

Medtem ko imajo graščinska in samostanska veleposestva ugodno lego, so kmetije čisto v hribih, kjer zemlja leto za letom manj rodi, davki in druge dajatve pa naraščajo. Najbolj te dajatve, zlasti kolki, takse, monopolski in napol monopolski predmeti, ki jih mora kmet kupovati in plačevati po predpisani ceni, tepejo malega kmeta-siromaka.

ZA KMETA NI VSAK POKLICAN

Končno je treba pomisliti, da tudi vsak na kmetih rojen človek nima poklica za kmetijski poklic. Saj zahteva danes upravljanje kmetije

poleg ljubezni do rodne grude tudi veliko strokovnega znanja. In kakor pri obrtniku ali uradniku znanje ni dedno, tako tudi pri kmetu ni. Marsikje se vsem drugim kmetovim težavam pridruži še nagajivost in maščevalnost okolice. Iz najrazličnejših vzrokov, med katerimi pogosto tudi politični nagibi igrajo veliko vlogo, uganjajo nekateri ljudje hudobije in delajo kmetu škodo: tatvine v gozdu in na polju, samolastno prestavljanje mejnikov, podiranje plotov in ograj, uničevanje dreves v sadovnjakih, zapletanje v razne nesmiselne pravde, vse to so hudobnosti, ki kmeta gospodarsko uničijo in mu tako zagrene življenje, da obupa in res pobegne z zemlje.

Ob meji je velika kmečka rana tihotapstvo in veriženje. Nagel in lahek zaslužek zapelje ljudi, da se začno baviti s prepovedanimi posli, toda stara resnica je, da tak denar nič ne izda.

POSLEDICE 40-LETNE PROTIKMETSKA POLITIKE

Tako sem omenil le nekaj vzrokov za beg z dežele. Priznam, da je bil vaš članek v načelu pravilen, hotel sem ga le izpopolniti v podrobnostih kot človek iz prakse, ki vsak dan čutim te težave na lastni koži, toda štiridesetletna protikmetška politika v Sloveniji je zapustila strahotno moralno in gospodarsko opustošenje na kmetih. Seveda bi bilo treba omeniti še marsikaj, vendar naj končam z željo, da naj se vse življenje, zakonodaja in zlasti tudi uprava uredi tako, da bo kmetu življenje na zemlji omogočeno, pa ne bo nihče bežal z nje. Verujte, da pravi kmetijski človek le nerad zapusti zemljo. Kjer jo zapusti, stori to s krvavečim srcem pod silo razmer, ki so močnejše od njega.

Kadar bodo merodajni spoznali kmetov pomen v družbi in bodo to spoznanje potrdili z dejanji ter omogočili kmetu človeka vredno življenjsko raven kot priznanje za njegovo delo in zasluge, tedaj bo kmet šele deležen svojih pravic in bo rad ostal na grudi, ki jo bo toliko bolj ljubil in toliko bolj vestno in zvesto obdeloval in gojil.

Miha Noč, kmet.

to, da bo nekaj hujšega. V državah, kjer nemejeno vlada kapital, morajo nastopiti najhujše posledice, ker je kapital nenasičen in nikoli ne popusti od izkoriščanja naroda. Zato je potrebno uvesti gospodarstvo po načrtu, kjer ne bo mogoče, da se sploh prične trošiti osnovna glavica. Načrtno gospodarstvo bo onemogočilo neutemeljeno skakanje in naraščanje cen in bo nujno omejilo, če že ne izločilo brezobzirno dobičkaželjnost kapitala. Seveda ob takem gospodarstvu tudi ni mogoč izvoz tega, kar je doma najbolj potrebno, in uvoz tega, kar za resnične koristi naroda nima nobene važnosti. Ta gospodarska načela se niti ne morejo začeti preizkušati, če zastopniki delavstva nimajo dostopa v ustanove, kjer se odloča o uvozu, izvozu in cenah materiala in dela. Socialisti smatrajo, da ima delavstvo pravico sodelovati povsod, kjer so prizadeti interesi razreda.

To je bežen pregled nazorov socialistov o dveh najsodobnejših vprašanjih naše države: o političnem in gospodarskem življenju. Iz njih je posneti, da se dopušča najširša svoboda, a obenem najbolj omejuje svoboda gospodarskega izkoriščanja drugega.

V vnanjepolitičnem pogledu odgovarja nevtralnost najboljše sedanjem prilikam. Ni treba, da bi mali narodi posegli v borbe velikih sil, toda ni tudi prav, da veliki teptajo male. Glede na dejstvo, da so mednarodne zveze proletariata silno zrahljane, danes nimajo socialisti dogovorov glede vzporednega nastopanja in jih povezuje bolj njihov nauk kakor določeni meddržavni cilji. Eno je gotovo: da bo po končani vojni delavstvo ponovno oživilo svoje sile — politične, gospodarske in kulturne — in da ne bo pustilo iz rok domovine, ki si jo bo na novo priborilo z lastno krvjo, pomanjkanjem in trpljenjem.

Notranje pravično sožitje najde v tem gledanju odgovarjajoče razmerje z narodi izven države. To bi pomenilo, da svojčas globoka skupnost vsega delavstva sveta ni opuščena kot vodilna misel, da pa bo povzeta in popolnjena po izkušnjah, ki so jo in jo bodo še prinesla vsa »azočaranja«, ki so se vrstila od l. 1918. naprej in se še vrste pred našimi očmi.

Ni slabo, če se dopušča prost govor in iznašanje misli, ki nimajo namena škodovati. Misli, ki jih izpovedujejo socialisti, so poučne in prav dobro potrjujejo načelo angleške zgodovine, »da je naloga državnikov tudi ta, poslušati dobre nasvete ter preprečevati revolucije vsaj tam, kjer se v stvarnem razgovoru lahko odstranijo vzroki nesporazuma.«

Naziranja socialistov so tudi za nas kmete poučna. Razkrivajo, da je za delavstvo in za kmeta življenje težko iz istih vzrokov.

Zvišanje poštnih tarif

Z odlokom poštnega ministra se zviša s 1. aprilom prodajna cena poštnih vrednotnic in sicer:

1. za poštna nakaznica za notranji promet od 0.25 na 0.50 din,
2. za poštna nakaznica za inozemstvo od 0.25 na 0.50 din,
3. za brzozjavne nakaznice za notranji promet od 0.25 na 0.50 din,
4. za spremnice za notranji promet od 0.25 na 0.50 din,
5. za spremnice za mednarodni promet od 0.25 na 0.50,
6. za odkupne spremnice za notranji promet od 0.50 na 1 din,
7. za carinske deklaracije od 0.10 na 0.50 din,
8. za kuverte za denarna pisma od 0.50 na 1 din in od 0.75 na 1.50 din.

Zvišane so tudi poštna takse in sicer:

2. za priporočena pisma: 9 notranji promet: a) krajevni promet od 2 na 3 din in b) medkrajevni promet od 3 na 4 din.

Pogledi socialistov na naša državna vprašanja

Na sestankih, ki niso ne javni ne tajni, ne zakoniti ali protizakoniti, se zbirajo tudi politično organizirani delavci iz bivše socialistične stranke. Skoraj ne razpravljajo o temeljnih osnovah, ki so svojčas dajale toliko zanosa zbiranju proletarcev. V njih živi še neugašena vera v načela socializma. Toda nekateri dogodki današnjih dni jih silijo, da o njih razmišljajo, da jih obravnavajo ali odbijajo ne glede na svoje svetovno naziranje.

Preobrazba Jugoslavije iz enostavne države v državo, kjer ima celota druge in drugačne pogoje obstanka, kakor nekateri deli, predstavlja tudi za socialiste prevažno vprašanje. Dogovor med Hrvatmi na eni strani in Srbi na drugi smatrajo socialisti kot stvar, ki je bolj izhod za silo kakor kar koli drugega. Ne zamerjajo sicer izvedbi načela o sporazumu, toda v soglasju s svojimi nauki in opirajo se na svoječasni domenek združene opozicije poudarjajo, da je edino pravilna pot obnova demokratične vladavine. Kar naj bo trajno, po njihovem mnenju ne more izvirati iz dela, ki nosi na sebi vse znake začasnosti. Da bi bilo zagotovljeno trajno in plodno sožitje jugoslovanskih narodnih vej, bi bilo potrebno iti po potih, ki so jih ugotovili kot edino pravilne pravi predstavniki Srbov in Hrvatov. Vstopajoč v volilne boje na strani opozicije, kjer so bili Hrvatje vodje, so tudi socialisti potrdili to, kar stá bila sklenila Davidović in Maček. Glavna vsebina njegovega dogodka je navajala kot prvo točko vrnitev ljudskih svoboščin in kot drugo, preureditev države po svo-

bodno izvoljenih predstavnikov naroda. Začetna družba, ki jo je zapustil dr. Maček na ta način, da je prvo točko zapustil drugi ali se ji morebiti sploh odrekel — je s tem sicer izgubila močnega člana, toda držala je dano besedo. Socialisti vidijo v nadaljevanju svojega sodelovanja s skupinami, ki so si ostale v opoziciji — radikali, demokrati, nacionalisti — močno zaslonbo končnemu uspehu demokratičnih načel. Kakor ostalim skupinam opozicije je tudi socialistom najvišje načelo: narodna vladavina. Oni menijo, da brez sodelovanja naroda pri javnih poslih ni možen napredek. Danes brez njega celo ni možna sama ohranitev življenjske sile obubožanega ljudstva, ki ječi pod jarmom davščin in draginje.

Poleg načelnih političnih misli: svobodne volitve v skupščino in samoupravne enote, je za socialiste nad vse važno gospodarsko vprašanje. Tudi države, ki neposredno niso v vojni, so posredno v vojni. Vojskovanje držav, ki so si objavile sovražnosti, je do pičice podobno miru med državami, ki si takih sovražnosti niso objavile. Posledice, ki tuintam nastopajo za delavski razred, so si enake. Nekdo mora plačevati vojne stroške. Če ne zadoščajo davščine, se krijejo z novim denarjem. Nov denar, to je toliko kakor nižja plača, toliko kakor pomanjkanje — poleg obubožanja pri onih, ki kaj imajo. Država mora trošiti le toliko, kolikor pridobiva. Čim prične trošiti več, če načne osnovno glavico, pri pravlja gospodarski pogin. Ta pripravlja zmedo, zmeda pa nikoli naprej ne pove, kaj bo še, razen

Za kulisami svetovnih dogodkov

Zadnji članek »Izza kulis svetovne politike« in pričujoči članek sta v jedru prevod članka **Ruska igra**, ki ga je za »Atlantic Monthly« napisal **Fritz Sternberg** in ga nato v hrvatskem prevodu objavil pri nas Batin »Izbor«. Po tem prevodu smo brez bistvenih sprememb privedili tudi naša dva članka v nadi, da z njima čitateljem olajšamo razumevanje raznih svetovnih dogodkov. (Op. uredništva.)

Henri de Kerilis, skrajni francoski nacionalist, je izjavil takole:

»Eden glavnih adutov naših Nemcem prijaznih defetistov (obupancev) je ta, da Francija nima interesa na porazu Nemčije, ampak celo nasprotno! Po porazu bi v Nemčijo prišel komunizem. Komunistični rajh, kar je toliko kot Stalinov rajh (država) bo zopet na Reni. To državo bi sestavljale Rusija, srednja Evropa in Nemčija. Imela bi tri sto milijonov prebivalcev in se ne bi mogel nihče boriti proti njej. Zato se moramo odzvati klicu za mir, ki utegne biti iskren, ker je predlagan popolnoma v redu. Skleniti moramo s Hitlerjem mir, čeprav bo utrdil Hitlerjev položaj. Samo mir nas lahko reši komunizma.«

Zapadni zavezniki so odločeni, da premagajo Hitlerja in hitlerizem, zato ne žele odgovarjati na nemške mirovne predloge. Rusi pa mislijo, da je mogoč protikomunistični mir med zavezniki in Nemci. Dosedanji potek vojne potrjuje ruske sumnje. Celotno tedaj, kadar so govori zavezniških državnikov bili ostri in brezkompromisni, je vojna na zapadnem bojišču ostala statična (se ni razmahnila in razvila: Ni bilo na milijone mrtvih, a tudi zavezniški gospodarski in socialni setav ni napejal sil za odločno borbo. Dejansko so to bili govori, iz katerih je bilo čutiti upanje, da bo prišlo do končnega pomirjenja, da bosta zadovoljni obe strani in ne bodo ljudje pokončavani.

Vse to pa se seveda spremeni, ako se dosedanje praske spremene v pravo vojno z izgubo na milijone človeških življenj, z naporom materialnih in moralnih sil vojskujočih in nevtralec, ako se boljševizem zasidra v Evropi in poskuša preplaviti Nemčijo in zapadne države. Morda ni daleč čas, ko se pojavi nemški odposlanec z belo zastavo sporazuma in izjavi:

»Nemški narodni socializem je v nevarnosti. Tako ne more več dalje. Prišli smo do križpotja: Hitler lahko ustvari totalen državni socializem, lahko si podvrže industrije in veleposesnike v eni sami krvavi noči in lahko vpelje v Nemčiji nacionalni boljševizem. rav tako si pa lahko podvrže radikalne nacionalne boljševike iz svoje okolice in uredi državo na kapitalistični podlagi. Za to zadnjo potezo mu je potrebna

pomoč Velike Britanije in Francije.«

Danes je jasno, da bi taka misija, ki bi jo prej odobril Hitler, naletela na vsestransko odobravanje v nemškem generalnem štabu. Rusi se boje takega obrata, ker bi s tem lahko prišlo do pomirjenja, posebno v primeru, da bi pomirjenje podpiral nemški generalni štab. Po takem pomirjenju bi lahko prišlo do skupnega nastopa zaveznikov in Nemcev proti Sovjetski Rusiji.

Ako so zavezniki trdno odločeni, da se bojujejo do kraja, da premagajo Hitlerja in hitlerizem, tedaj Rusija ne pojde v vojno. Vojna, ki bi zahtevala strašne žrtve in bi oslabilo Nemčijo, bi okrepila politični položaj Sovjetske Rusije v Evropi in v Aziji. Ta vojna bi hkratu oslabilo tudi vse ostale evropske države. To versta Stalin in Hitler, pa tudi Chamberlain in Daladier (oziroma sedaj Reynaud) nista tako navivna, da ne bi razumela vse resnosti igre, ki se sedaj igra. Ta igra bi lahko imela za posledico angleško-francosko-nemško zblizanje na osnovi skupne vojne proti Rusiji.

Stalin ne bo mogel ostati miren opazovalec, ker so take poteze mogoče in v celoti izvedljive. Verjetno bo interveniral, ker bo njegova intervencija neizogibna. Morda se bo Stalin odločil, da podpre Nemčijo v vojni proti zaveznikom. V vsakem primeru bo Sovjetska Rusija ostala nevtralna samo dotlej, dokler se ne pojavi nevarnost angleško - francosko - nemške fronte proti Rusiji. Kratko povedano: dokler se bo Nemčija vojskovala proti zaveznikom in vojno pojačevala, dotlej bo Rusija nevtralna. Kakor hitro pa bi se pojavile težnje po angleško - francosko - nemškem pomirjenju s ciljem skupne borbe proti Sovjetski Rusiji, tedaj Stalin ne bi več pomišljal in bi takoj podprl Nemčijo in nemški nacionalni boljševizem z namenom, da uniči sedanjo socialno zgradnjo Nemčije in razbije načrte zapadnih zaveznikov.

Stalinova politika se ne omejuje samo na Evropo. Ozirati se mora tudi na Azijo. Trenutno se zdi, da se je Stalin postavil glede Daljnega vzhoda na stališče čakanja in pusti, da se dogodki razvijajo dalje, dokler se nokončno ne odloči, kakšno stališče bo zavzel v Evropi. Po zloemu Finske si bo dvakrat premislil, preden bi poslal svojo vojsko v kako tujo državo. Ta politika odlašanja ovira ruske odločitve v Aziji. Namesto da bi nadaljeval stališče, ki je povzročilo praske na Daljnem vzhodu in krajevno vojno v Zunanji Mongoliji, Stalin sedaj bolj dela za premirje nego za končno rešitev celotnega vprašanja.

Nasprotja med Rusijo in Japonsko so le umetno izravnana. Obe sili vodita vzporedno politično igro in se ne želita lotiti končne rešitve spora. Sovjetska Rusija si je prizadevala,

da bi izgledala miroljubna, in je stalno opozarjala na izvalno zadržanje Japonske. V svojem poročilu v Centralnem izvršnem komiteju je Molotov januarja 1936. leta izjavil tole:

»Sovjetska Unija je pokazala svojo miroljubnost in dobro voljo, ko je pristala na prodajo vzhodne Kitajske železnice. Toda vprašanje odnosov med Sovjetsko Rusijo in Japonsko ni rešeno.«

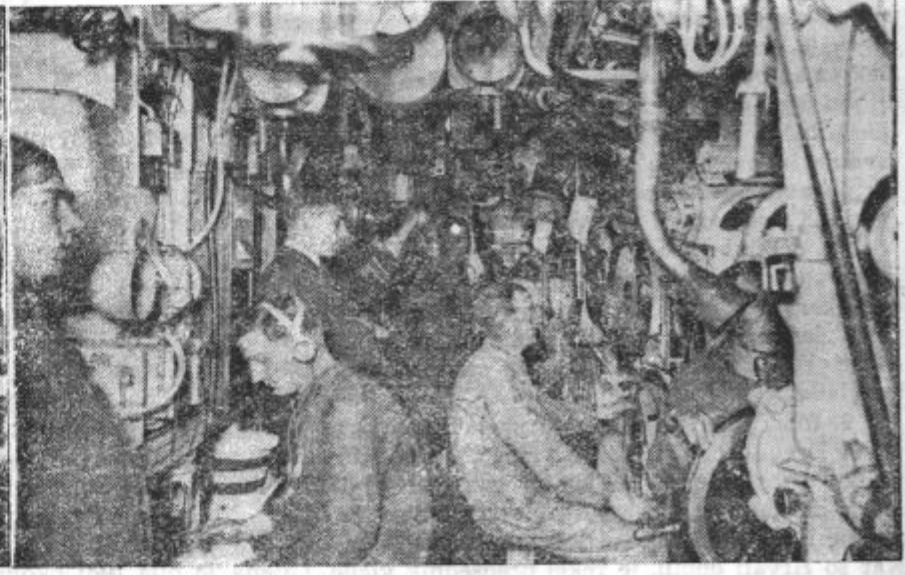
Nato je naglasil, kako se Japonska stalno izmika temu, da bi sklenila z Rusijo nenapadno pogodbo, kakor jo je Rusija že od leta 1933. stalno predlagala. Podčrtal je, da japonske čete stalno nadlegujejo sovjetsko ozemlje. Molotov je pri tej priliki označil japonsko postopanje kot »zelo sumljivo«.

Toda tudi postopanje Rusije je bilo sumljivo. Ko je Japonska odklonila plačilo zadnjega obroka za odkup vzhodne kitajske železnice, tedaj Rusija ni hotela podaljšati sovjetsko-japonske pogodbe o ribolovu, prav tako pa tudi ni hotela podaljšati japonske koncesije za izkoriščanje petrolejskih vrelcev na Sahalinu. V obeh primerih so se stalne obmejne praske sprevrgle v pravo vojno. Nedavni dogodki so medtem prisilili obe strani, da poiščeta skupno sporazumno rešitev. Japonci so plačali zadnji obrok dolga, Rusi pa so pristali na to, da se vzpostavi mir na meji. Ta sporazum je bil podpisan po sklenitvi nemško-ruske pogodbe o nenapadanju in nemško-ruskega trgovinskega sporazuma. Rusko japonski sporazum je bil videti kakor neke vrste mir med obema silama in predhodnik pakta o nenapadanju na Daljnem vzhodu. Nekateri optimistični opazovalci so menili, da sta se Rusija in Japonska iz navdušenja ob novem prijateljstvu sporazumeli o končni razdelitvi Kitajske.

Dejansko pa so glavna vprašanja ostala do danes še vedno nerešena. Rusi in Japonci žele, da pridejo vsaj do začasnega premirja. Dinamika (razgibanost) evropskih dogodkov bo postala vedno močnejša in utegne ogroziti Stalinov režim. Zato Rusija želi, da se na vzhodu zavaruje proti japonskemu napadu. Istočasno je Japonska preveč zaposlena z vojno na Kitajskem. Ta vojna zahteva od Japonske veliko žrtev in jo nasproti drugim državam peha v odvisnost. Njeni napeti odnosi z Zedinjenimi državami utegnejo biti popravljeni, ako se obnovijo odnosi s Sovjetsko Rusijo: Amerika bo dovoljevala Japonski koncesije, ker se boji rusko-japonskega bloka na Daljnem vzhodu.

Nedavna nagla rešitev rusko-japonskega spora ne more imeti dalekosežnih posledic, ker »glavno vprašanje« ostaja slej ko prej nerešeno. Japonski odnosi z Rusijo in s celotno rusko politiko v Aziji bodo odvisni od razvoja dogodkov v Evropi, zlasti pa od vloge - ki jo bo v njih igrala Rusija.

Kar se tiče Stalinove politike napram Japonski, se poslužuje metod, ki so se pokazale

Levo: Pogled v angleško tovarno lovskih letal tipa »Hurricane«, ki so sedaj odločno posegla v borbo. — Desno: Strojnica v angleški podmornici, kjer mora moštvo vestno paziti na vsak prijem, da ne pride do nezdod.

kot učinkovite v odnosih do Nemčije. Ko je podpisal Stalin s Hitlerjem pakt o nenapadanjju, je ukrotil njegov protikomunistični bes in je okreplil svoj strateški položaj za primer, da Hitler zopet spremeni svoje stališče.

Razen tega je jasno, da bo Sovjetska Rusija v primeru, da ji bo kazalo ostati v evropskem spopadu nevtralna, zelo nevaren sovražnik za Japonsko, ki je oslabiljena zaradi dolgotrajne

vojne na Kitajskem.

Kar je v prednjem bilo povedanega o možnosti spremembe v socialni zgradnji Evrope, ki bi jih izzvala sedanja vojna, velja še bolj za gospodarsko, socialno in politično zgradnjo Azije. Z vplivom, ki se razteza na dve celini, in z menjavanjem dinamike v svoji politiki bo Sovjetska Rusija odločila tudi bodočnost Azije.

Doma in drugod

OBČINSKE VOLITVE

Beograjsko časopisje je objavilo vest, da se bodo kmalu izvršile občinske volitve. Hrvatski ban g. dr. Šubašić je dal izjavo novinarjem, v kateri je med drugim tudi izjavil, da se bližamo občinskim volitvam. Sedanji občinski zakon bo le v toliko spremenjen, da bodo občinske volitve tajne in proporcionalne. Vsaka kandidatna lista bo dobila sorazmerno toliko obč. odbornikov, kolikor bo dobila glasov. Po nekaterih vesteh bi se občinske volitve vršile že maja.

JUGOSLOVENSKA NACIONALNA STRANKA

Zastopniki sreskih organizacij Jugoslovenske nacionalne stranke iz Srbije so imeli v Beogradu posvetovanje. Na posvetovanju je govoril tudi predsednik stranke g. Peter Živković. Na konferenci je bil sprejet sklep, da se prično takoj s pripravami za občinske in državno-zborske volitve.

DRAGIŠA CVETKOVIC

predsednik vlade je imel govor pred senatorji, v katerem je popisoval pol. dogodke pred stavo njegove prve vlade.

Predsednik vlade je rekel med drugim, da je treba podčrtati zlasti dve dobi, ki sta najbolj važni v zadnjih 10 letih.

Prva je od 6. januarja pa do tragične smrti kralja Aleksandra. O šestojanuarski politiki ni treba govoriti, ker njo je nosila velika avtoriteta kralja Aleksandra.

Druga doba nastaja z vlado dr. Stojadinovića, ki je imela dve veliki nalogi, da likvidira prejšnji sistem in uvede zopet demokratični režim ter da doseže sporazum s Hrvati. V začetku je kazalo, da bo ta vlada svojo prvo nalogo tudi izvedla in je bila zato tudi ob nastanku pozdravljena od javnosti. Kasneje pa se je izkazalo, da se je vedno bolj nagibala fašizmu. A tudi sporazuma s Hrvati ni želela in ga je zato zavlačevala. Tako so minila tri leta in prišle so decembrske volitve. Te so se vodile v znaku volivnega gesla, da se mora spor med Zagrebom in Beogradom na vsak način likvidirati že zaradi zunanje-politične situacije, ki je postajala vedno bolj napeta. V vladi dr. Stojadinovića pa so bili absolutno nasprotni sporazumu s Hrvati.

»Pri decembrskih volitvah l. 1938 so bile volilne parole postavljene tako, da so volilci opozicije glasovali za sporazum s Hrvati, volilci JRZ pa za neko nejasno politiko, kakršno je vodil dr. Stojadinović. JRZ je dobila ogromno večino poslancev, toda, ako upoštevamo javno glasovanje in pa, da je vlada imela na razpolago ves upravni aparat, potem je treba pošteno priznati, da smo pri teh volitvah izgubili bitko.«

Po decembrskih volitvah je krenil dr. Stojadinović na usodno pot, da na drug način obdrži, kar je izgubil na volitvah. Spominjam se prve vladne seje po volitvah, ko so se hotela uvesti koncentracijska taborišča za nasprotnike vlade.

6. febr. 1939 je bila nato postavljena prva vlada Dragiša Cvetkovića z nalogo, da reši hrvaško vprašanje. Začeli so se razgovori z dr. Mačkom, katerih uspeh je bila ustanovitev banovine Hrvatske in njena finančna samostojnost. Kar so Hrvati dobili, je rekel predsednik vlade, ni v ničemer oslabilo državo.

POVEČANJE PRORAČUNA

Ob sprejemu štirih dvanajstin je govorih po radiu finančni minister g. dr. Šutej in izjavil, da so izdatki za prve štiri mesece povečani za 809,9 milijonov din, za celo leto pa 2.400 milijonov dinarjev.

Izdatki za vojsko znašajo po novem proračunu 3864 milijonov din, ali za skoraj eno milijardo več kot v proračunu preteklega leta.

Z novim proračunom sta se ustanovila tudi na ljubljanski medicinski fakulteti 5. in 6. semester.

DAVKI BANOVINE HRVATSKE

S 1. aprilom je pričela pobirati banovina Hrvatska naslednje davke:

1. Zemljarino, zgradarino, pridobnino, uslužbenški davek, rentni in samski davek.

2. Vse takse, ki se plačujejo na ozemlju banovine Hrvatske. Med temi so tudi sodne in zapušćinske takse.

3. Vse trošarine na alkoholne pijače. Državna trošarina se odpravlja in prehaja v pristojnost banovine. Pobiranje teh davkov bo banovina vršila po svojih organih.

»DELAVSKA PRAVICA«

glasilo krščanskih socialistov, pravi, da je delavec iz njihovih vrst prepričan po svojih krščanskih načelih, da se Jugosl. strok. zveza bori za svoj vsakdanji kruh pošteno in dosledno in za svoje človeško dostojanstvo, ki mu je lastno od Boga.

Kdor danes zasleduje borbo, ki jo vodi Zveza združenih delavcev proti Jugoslovanski strokovni zvezi, mora zmajati z glavo. Vsak resen človek se vprašuje, kako da je vse to mogoče in kakšen bo konec tej grdi borbi. Nad pet let že ti ljudje trdijo po slovenskem časopisju, po sestankih, predavanjih, tečajih, da je JSZ zašla v marksistične vode, da je komunistična miselnost prodrla v naše vrste, da nismo več pravi katoličani in zadnji dogodek kaže, da so zlorabili ti ljudje celo duhovniško konferenco.

Na drugi strani ugotavlja »Delavska pravica«, da je splošno znano dejstvo, da je g. Križman resigniral (opustil) na dušnopastirsko mesto kot župnik v Tunjicah in si dobil delo in kruh od ZZZ.

POPLAVE

Vojvodinska in sremska plodna ravnina je bila že nešteto krat poplavljenjena in ne mine skoro leto, zlasti pričetkom pomladi, da ne nastopijo večje ali manjše poplave.

Visoki nasipi vzdolž Save, Donave, Tise in Begeja branijo nastopajoči vodi prestop bregov, tčda obilico vode ne morejo sproti odstranjvati mogočne vodne črpalke, kadar nastane močno in dolgotrajno deževje. In kadar se prične topiti v Karpatih sneg, pritiska voda s tako silo na nasipe, da večkrat popuste. To se je zgodilo tudi letos. Voda je narasla več kot sedem metrov nad normalo. Nasipi so popustili in voda je z divjo silo vdiralna v ravnino iz dunavske struge. Najhujše je bila prizadeta okolica Novega Sada. Porušenih je bilo okrog 800 hiš. Preplavljena je bila tudi okolica Petrovgrada. Porušenih je bilo nad 50 hiš. Sava pri Beogradu je

prestopila bregove in zalila vse ulice okrog koldvora. Na tisoče ljudi je brez strehe. Skoda je ogromna.

NEPRAVILNA ZADRUŽNA POLITIKA

»Katolički list«, ki izhaja v Sibeniku je objavil članek o nameri nekaterih fašistično razpoloženih gospodov okrog »Gospodarske sloge«, da bi se celokupno zadružništvo iz Hrvatske organiziralo v eni sami zadružni zvezi in to naj bi bila seveda gospodarska sloga.

»Gorje tisti zadružni akciji, ki obe očesi upira v državno blagajno. Samo to ji je potem merilo dviganja in padanja, koliko podpore pač dobi od zgoraj. Poznamo v zgodovini zadružne akcije, ki njihovih primanjkljajev niso mogli pokriti vsi milijoni iz osrednjih blagajn, poznamo pa druge, ki niso nikdar bile deležne kake podpore, pa so šle po ravni poti nezlomljeno moško naprej. Vsi vemo, koliko denarja imajo na razpolago tisti, ki vodijo banovino. Hrvatsko. potrebe so tolikšne, da bi bilo treba hribe denarja, če naj se izvrši vse, kar je najnujnejše. Nezdravo bi bilo zato zadružno delo naslanjati kam drugam kakor na narod. To bi bila ena napaka. Druga napaka pa bi bila za zadružno gibanje katastrofalna, če bi Gospodarska sloga dobila predprave, medtem ko bi se druga zadružna gibanja prepuščala saam sebič. To bi bil zločin nad zadružnim gibanjem pri nas. Večen je samo Bog. Kakor pa smo umrljivi mi, tako so minljiva tudi naša dela. Če bi v neenakem tekmovanju morale druge revizijske zveze prenehati ali pa se utopiti v Gospodarski slogi, bi bilo konec zadružništva na Hrvatskem ter bi na tem polju dobili gola pogorišča... Če je manija izenačevanja drugod v modi, da devljejo vse pod en klobuk, je to v duhu totalitarnih sistemov, vendar demokratskih krščanskih načel ne smemo zavreči pri nas!«

ČITAJTE IN NAROČAJTE »KMETSKI LIST«!

Kmetška mladina

Kulturno delo kmetške mladine

Češnjica v Bohinju.

19. marca letos ob 15. uri je zborovala v Gasilski dvorani v Češnjici kmetška mladina na rednem občnem zboru Društva kmetških fantov in deklet, katerega se je udeležilo nad 150 fantov in deklet.

Iz raznih poročil funkcionarjev je bilo razvidno, kako budno je bilo društvo vse leto na delu. Zanimiv je bil otvoritveni govor predsednika, v katerem je pojasnjeval, v koliko je društvo v tem letu napredovalo kljub velikim nasprotstvom od raznih strani. Razumljivo je samo ob sebi, da je taki organizaciji zagotovljena bodočnost, ki v sedanjih časih tako napreduje n ne kloni pred nikomur.

Društvo šteje 157 članov in članic, odsek za spodnjo dolino pa 128, tako da je skupno 285 članov in članic.

Društvo si je nabavilo tamburaške instrumente, s katerimi so že tudi nastopili. V tem letu je priredilo tri sestanke, družabni večer s predavanjem, 2 živinozdravniški predavanji, eno predavanje o pomenu organizacije, sankško in smučarsko tekmo v dveh skupinah, 4 izlete,

Dva značilna prizora o razdejanju, ki so ga letos povzročile poplave v Vojvodini — najrodovitnejši žitnici Jugoslavije. — O katastrofi sami poročamo v današnji številki lista na 4. strani.

kmetski praznik, združen s tekmo koscev, mladinskim zborovanjem in veselico, proslavo Matije Gubca, združeno z igro »Upor Bohinjcev«. Teh prireditev se je udeležilo nad 8000 ljudi.

Po poročilih je bil zopet sprejet delovni načrt, ki smo ga že objavili. Tudi letos bo velik kmečki praznik z istim programom kot lani, in sicer bo v zgornji dolini. Pričela se je tudi akcija za postavitev spomenika Matiji Gubcu na spomin kmečkih uporov.

Izvoljen je bil nov odbor, ki smo ga tudi že objavili. Občni zbor je trajal nad štiri ure in je potekel v največji disciplini. Za konec so še tamburaši zaigrali nekaj lepih komadov.

17. marca t. l. je Društvo kmetov fantov in deklet priredilo veliko proslavo Matije Gubca ob 15. in 20. uri v gasilski dvorani v Češnjici. Ob lepo okrašeni sliki Matije Gubca je predsednik **Soalja** otvoril proslavo z lepim pomembnim govorom, v katerem je povedal zgodovino kmečkih uporov in mučeniško smrt Matije Gubca; po govoru so tamburaši zaigrali himno »Hej Slovani«, množica pa je pela, da se je dvorana tresla. Nato so sledile deklamacije, v katerih se je poudarjala odločnost in borba takratnih tlačanov. Vsi ti prizori so bili tako pretresljivi, da je bilo malokatero oko brez solz. Po deklamacijah so igrali zgodovinsko igro pod režijo tov. **Soalje** »Upor Bohinjcev«, ki je v živi sliki pokazala, kako so takratni graščaki in gospoda delala s kmečkim ljudstvom. Vsa proslava je zelo lepo uspela, mladina pa je pokazala, da ima čut do žrtev preteklosti in odločno voljo zmagati v borbi za kmetijske pravice in za staro pravdo.

Proslave se je udeležilo ogromno ljudi. Že ob 15. je bila dvorana polna, zvečer ob 20. pa sploh nismo mogli spraviti vseh ljudi v dvorano. Pri tej udeležbi je najbolj zanimivo, da so ta dan ob isti uri imeli tudi prireditve ljudi, ki nas nikdar ne puste pri miru. Njihov vodja je ta dan dal nalog, naj ljudje pokažejo s svojo udeležbo na prireditvah, kje jih je več. In res, ljudje so pokazali! Zato pa nismo mi krivi, če je

bil ta gospod razočaran nad ljudmi, kajti pomni naj, da Bohinjci nismo kar tako, da bi šli na vsak miglaj in prosveto vlačili po potih, kjer ni prostora za njo. Izobrazba naše kmečke mladine je za nas sveta stvar!

DOMOLJUBOVE NERESNICE

Kmalu po tej pomembni proslavi pa je prinesel »Domoljub« z dne 27. p. m. dopis iz Češnjice, v katerem trdi, da je na prireditvi našega društva neki fant v svojem govoru napadel g. knezoškofa in da je iskal med današnjimi odgovornimi krogi zatiralce kmečkega življa. Na kraju pravi dopisnik, kako more dajati gasilsko društvo za take stvari dvorano na razpolago.

Dopis nas je presenetil samo zaradi neresnice. Dopisniku, ki ga prav dobro poznamo, se niti ne čudimo. Čudimo pa se, da ima njegov poročevalec tako slab posluš, da ni slišal, kaj se je govorilo. Zato nas veže dolžnost, da odgovorimo na ta članek.

Prvič, dopisnik je pozabil omeniti, da je bila proslava Matije Gubca, na kateri je res govoril predsednik društva, ki je v svojem govoru pojasnjeval vso zgodovino kmečkih uporov in pa mučeniško smrt Matije Gubca. V tem govoru je res tudi omenil takratnega zagrebškega škofa **Draškoviča**, ki je tudi sodeloval pri obsodbi Matije Gubca l. 1573. Ni pa govoril, kakor dopisnik trdi, o sedanjem g. knezoškofu, kar g. dopisnik sam ve, le v črno nas hoče zadeti in spraviti v slabo luč, da smo proti veri. Za verodostojnost predsednikovih besed lahko pričajo sto in sto ljudi, ki so slišali na lastna ušesa. Ne moremo pa pomagati, če temu gospodu take kmetijske prireditve ne gredo v račun.

Da pa gasilska četa dopušča take prireditve v gasilski dvorani, mu pa odgovarjamo: gasilska četa ima zato dvorano, da jo proti odškodnini oddaja vsem organizacijam brez razlike barve. G. dopisniku pa menda ne gre v račun, ker ne more imeti svojih prstov tudi v našem gospodarskem odboru, da bi tudi tukaj uganjal svojo politiko in delal zgago med ljudmi, kakor

se je to zgodilo v nekem drugem gasilnem društvu, ki je imelo zelo žalostne posledice. Pomni naj, da gasilska društva niso za nobeno politiko, vselej in ob vsaki priložnosti pa za kulturno delo.

To za enkrat v pojasnilom tem gospodom, da nas v bodoče puste pri miru, kakor jih pustimo mi. Saj vas vendar ne rabimo, ker smo sami dovolj zreli!

Št. Jakob v Slov. goricah

Društvo kmetov fantov in deklet v Št. Jakobu v Slov. goricah je na velikonočni ponedeljek igralo v prostorih Matjašiča veseloigro »Lumpacij Vagabund«. Ob polni dvorani je pozdravil gledalce tov. **Srečko Matjašič**, ki je pojasnil pomen kmečko-mladinskega gibanja in prikazal napore mladine za povzdigo našega kmetijskega ljudstva.

Občinstvo je bilo z igro zelo zadovoljno in je izreklo splošno željo, naj društvo zopet kmalu kaj postavi na oder.

Ob tej priliki se zahvaljujemo tudi tovariškemu društvu od Sv. Marjete, ki je po svojih številnih članih obiskalo naše društvo, da smo tako na skupen način manifestirali za našo stvar.

Murska Sobota

Okrožje kmetov fantov in deklet pripravljajo v mesecu aprilu svoj prosvetno-organizatoričen tečaj, ki naj spopolni zlasti tovariše in tovarišice v vodstvu društev kakor tudi v splošni izobrazbi. Program tečaja bo pravočasno poslan vsem tovariškim društvom.

Skaručna

Na našem odru je v nedeljo dne 31. III. t. l. z velikim uspehom igral Zvezin dramatski odsek »Hlapca Jerneja« Zveza kmetov fantov in deklet je s tem naši okolici storila res koristno delo, saj smo na odru videli vsakdanjo človeško tragedijo in lepo igro. Takšnih prireditev bi si še želeli; potrebno je da vsi naši odri prikažejo našim diletantom dobro igro, način igranja, da

Levo: Angleško vojaštvo pomaga zadaj za fronto francoskim kmetom z lahkiimi tanki pri poljskih delih. — Desno: Pristanišče Hangö, iz katerega se je po mirovni pogodbi morala umakniti finska vojska in ga prepustiti sovjetskim četam

bomo končno poleg praznih komedij videli tudi resnično in pravo dramo, ki nam je zlasti v sedanjem času potrebna.

V preteklem tednu je pri Društvu kmetijskih fantov in deklet predaval Zvezin tajnik tov. Ivan Nemeč, o samovzgoji. Želimo si več takšnih predavanj.

Češnjica

Društvo kmetijskih fantov in deklet Češnjica je sprejelo na svojem občnem zboru sledeči minimalni program: 1 tamburaški koncert, 1 daljši izlet, 2 krajša izleta, 2 predavanja o živino-zdravilstvu, eno gospodinjsko predavanje, 1 družabni večer s kmečko večerjo, 10 debatnih večerov, 1 sankasno in 1 smuško tekmo, eno igro in kmečki praznik, združen s tekmo žanjic. Minimalni načrt je občni zbor soglasno sprejel.

Opomba uredništva: Posnemajte pridne Bohinjce!

Šinkov turn

Občni zbor našega Društva kmetijskih fantov in deklet, na katerem smo polagali račun o društvenem delovanju, izvolili odbor ter sestavili delovni načrt za bodoče leto, je dobro uspel.

Pri volitvah je bil določen sledeči odbor: Predsednik tov. Kristovc Viktor, podpredsednik tov. Hafnar Miha, tajnik tov. Letnar Silvester, blagajničarka tov. Sršen Meta, načelnik propagandnega odseka tov. Marn Franc. Odborniki: tov. Špenko Janko, Nahtigal Ivan, Sršen Franc, Kristan Franc ml., in tov. Sršen Angela. Nadzornik tov. Kristan Franc st.

Sestavili smo minimalni delovni načrt, ki obsega eno tekmo koscev, h kateri bomo povabili sosednja društva, na kar jih že danes opozarjamo, dalje eno igro, en izlet o priliki Zvezine prireditve ter še več drugih izletov in debatnih sestankov.

V imenu Zveze kmetijskih fantov in deklet je govoril tajnik tov. Ivan Nemeč, ki nam je v vzpodbudnih besedah orisal kmečko mladinsko idejo in nam prikazal, kako potrebna sta kmečkemu človeku znanje in izobrazba, ako noče ostati vedno suženj na svoji zemlji. Besede, ki jih je izgovoril tov. Nemeč, so nam vlile poguma, da začnemo še krepkeje delovati. Pokazali bomo tistim, ki pričakujejo našo smrt, da je šele pričel naš dvig, in da nas je vedno več, kar je najboljši znamenje, da bomo zmagali v borbi za rešitev slovenske vasi. Marn Franc

Prispevki za kmetijske odbore

Ban dravske banovine je izdal uredbo o prispevanju občin obč. kmetijskim skladom in sreskim kmetijskim odborom. Po tej uredbi gre vsem sreskim kmetijskim odborom za kritje proračunskih izdatkov za pospeševanje kmetijstva v srezu enoten delež, namreč 75% prispevka, ki ga dobe občinski kmetijski odbori od občin. Občine so dolžne prispevati sreskim kmetijskim odborom teh 75% tudi od zneskov, ki so jih v svojih proračunih za leto 1939-40 določile kot prispevek občinskim kmetijskim skladom.

Da se zagotovijo občinskim in sreskim kmetijskim odborom za pospeševanje kmetijstva potrebna sredstva, je vsaka občina dolžna kot prispevek občinskemu kmetijskemu skladu določiti vsako leto v svojem skupnem proračunu določen odstotek celokupnega zneska v dotični občini v letu 1939 predpisane zemljarine. Ta odstotek je določen za posamezne sreze različno in znaša v občinah posameznih srezov: Brežice 8.1%, Celje 10.4%, Črnomelj 10.4%, Dravograd 9.2%, Gornji grad 16.0%, Kamnik 11.8%, Konjice 14.0%, Kočevje 13.4%, Kranj 13.1%, Krško 10.0%, Laško 15.6%, Lendava 8.7%, Litijska 12.8%, Ljubljana 10.2%, Ljutomer 10.3%, Logatec 10.4%, Maribor d. br. 10.3%, Maribor l. br. 9.8%, Murska Sobota 10.8%, Novo mesto

11.0%, Ptuj 13.3%, Radovljica 14.1%, Slovenj Gradec 12.8%, Škofja Loka 13.4%, Šmarje pri Jelšah 11.0%, v občinah predpisane zemljarine. Ban sme te odstotke po potrebi sorazmerno zvišati ali znižati.

Zneske, ki pripadajo sreskim kmetijskim odborom, odtegnejo pristojne davčne uprave od občinskih doklad, pobranih za posamezne občine v srezu. Te odtegnjene zneske nakaže davčna uprava sreskemu kmetijskemu odboru in o tem obvesti občino. Davčni upravi pa pošlje sreski odbor izkaz zneskov, ki so mu jih posamezne občine dolžne prispevati. Občine, ki ne pobirajo občinskih doklad, morajo iz drugih svojih dohodkov izplačati sreskemu kmetijskemu odboru dolžne zneske.

Iz naših krajev

× **Izvoz jaje iz Slovenije.** Iz ljutomerskega okraja je bilo lani izvoženih 204 vagonov jajc. V Švico je bilo izvoženih 117, na Češko 26, v Nemčijo 45, v Anglijo 6 in Italijo 10. Vrednost izvoženih jajc znaša okoli 12 milijonov din.

× **Železniško ministrstvo** namerava zvišati železniško tarifo za blago.

× **V Ljubljani se je vršil kongres** Zveze jugoslovenskih planinskih društev. Kongresa so se udeležili tudi zastopniki bolgarskih planinskih društev.

× **Slovenski književniki v Zagrebu.** V petek, 12. t. m. bodo nastopili v Zagrebu slovenski književniki Oton Župančič, Fr. Finžgar, Fr. Kolblar, dr. Igo Gruden, dr. A. Vodnik, dr. Bratko Kreft in Eduard Koček. Vrnili bodo obisk hrhatskim književnikom, ki so nastopili nedavno v Ljubljani.

× **Nos in uhelj** je odgriznil svojemu dekletu Jovan Rajić iz Banja Luke, ker se je prerađala ozirala po drugih fantih. Rajić je bil na svojega dekleta tako ljubosumen, da ji je skazil obraz, misleč, da jo ne bodo zaradi tega marali drugi fantje.

× **V Jadransko morje** so prispele štiri angleške vojne ladje, ki bodo vršile blokado proti Nemčiji. Blizu Dubrovnika so angleške ladje zajele jugoslovanski parnik, natovorjen z baukistom, ki je bil namenjen v Trst. Jugoslovanska ladja je bila odpeljana na Malto radi pregleda.

× **Cena zlata raste.** Za en kg zlata se plačuje v privatni trgovini že po 120.000 din. V začetku sedanje vojne se je dobilo en kg zlata za 37.000 din.

× **Odbor muslimanske cerkve** v Sarajevu bo sezidal 11 nadstropno palačo, ki bo najvišja hiša v Sarajevu.

× **Smrt dveh zaljubljenecv.** V Vinkovcih sta skočila pod brzovlak 22 letni Mato Veber in njegova izvoljenka Frančiška Kšan. Vlak ju je strahovito razmesaril. Pri njunih truplih so našli poslovilna pisma, v katerih sporočata, da sta šla prostovoljno v smrt zaradi nesrečne ljubezni.

× **Jugoslavija** je zelo bogata na oljnatih škrljevcih. Da bi se moglo to bogastvo s pridom izkoriščati, je odšla v inozemstvo posebna strokovna komisija, ki bo tam proučevala, kako se izkoriščajo bituminozni škrljevci. Iz njih se namreč more pridobivati pogonsko gorivo in parafin.

× **Tvornice papirja** v Jugoslaviji izdelajo letno 2800 vagonov papirja. Uvoziti pa moramo še okoli 2700 vagonov papirja. Pri tolikem gozdnem bogastvu Jugoslavije bi pač ne bilo potrebno uvažati papir iz tujine.

× **Izseljeniški duhovnik** Josip Kastelic je hotel postaviti križ na najvišji vrh v republiki Chile v Južni Ameriki. Ko je priplezal že blizu vrha najvišje gore, ki je visoka 7870 m, ga je doletela smrt.

× **V Novem mestu** je izbruhnil požar v predilnici Povh. Ogenj je uničil ves strojni oddelek in mnogo blaga. Škoda cenijo na okrog pol milijona din.

× **Carinske spremembe.** Ministrski svet je sklenil zvišati oziroma uvesti nove izvozne in uvozne carine. Pri uvozni carini je spremenjenih, oziroma na novo uvedenih 339 postavk pri izvozni pa na novo uvedenih 46 postavk. Med drugim je uvedena tudi carina na les, ki je bil sedaj carine prost.

× **Vodstvo SDS** je v Beogradu imelo pretekli teden konferenco. Razpravljali so o strankinem delu med narodom.

× **Poročali** smo že, da je hrvatski ban ustavil »Narodni val«, ki ga je izdajal in urejeval Vladimir Radić, sin pok. Stjepana Radića. Mesto »Narodnega vala« je pričela sedaj izdajati Radićeva hrvatska knjižara v Zagrebu drug list »Slobodni glas«, ki ga urejuje Dragomir Radić. List je pisan v istem duhu kakor ustavljeni »Narodni val«. V prvi vrsti goji kult, čaščenje pok. St. Radića in njegovih nauk, smatrajoč, da je krenila sedanja HSS proč od njih.

ČITAJTE IN NAROČAJTE „KMETSKI LIST“!

Kaj se godi po svetu

BORBA ZA BALKAN

V Londonu je bila te dni ustanovljena posebna **trgovinska korporacija**. Njen namen je okrepitev blokade proti Nemčiji in razširjenje angleških trgovskih stikov z balkanskimi državami.

Kapital za novo trgovsko družbo bo v nasprotju z dosedanjo prakso dala na razpolago angleška državna blagajna. V Angliji uapjo, da bo nova družba lahko omogočila prodajo večjih količin industrijskih proizvodov in pridelkov iz imperija ter izpodrinila na ta način nemški trg, ki je bil doslej pretežno zastopan na Balkanu.

Delokrog pravkar ustanovljene družbe bo v začetku obsegal Jugoslavijo, Madžarsko, Romunijo, Bolgarijo, Grčijo in Turčijo.

V Nemčiji sodijo, da nova angleška ustanova ni nič drugega kakor orodje britanske vojaške blokade. Britansko društvo po nemškem mnenju utemeljuje svoje delovanje na čisto političnih temeljih, da bi se gospodarski razvoj Balkana oškodoval na račun Anglije. Kot primer navajajo Nemci, da se že tedne nahajajo

na Malti celi tovari bombaža, ki so namenjeni Balkanu. Anglija zadržuje to blago, da bi pri morebitnih trgovskih pogajanjih na Balkanu lahko izvajala pritisk na posamezne pogodbenice.

FRANCOSKO MNENJE

Po mnenju francoskih in sploh zavezniških krogov je Jugoslavija doslej izmed vseh držav najbolj vestno varovala svojo nevtralnost. Spridčo tega tudi ni pričakovati, da bi odslej spremenila svoje stališče. Jugoslavija je življenjsko prisiljena, da prodaja svoje življenjske pridelke in uvažuje industrijske proizvode. Nemčija je bila že dolgo pred sedanjo vojno njen največji odjemalec in dobavitelj.

Zmanjšanje izmenjave blaga z Nemčijo pod stanje, ki je bilo normalno pred pričetkom sedanje vojne, bi pomenilo sovražno dejanje, ki bi lahko izzvalo nemške protiukrepe.

Ustavitev jugoslovanskega izvoza v Nemčijo bi predstavljala popolnoma brezpomemben prispevek k zavezniški blokadi, ker je tudi v najboljših letih znašal nemški uvoz iz Jugoslavije samo 3 odst. celotnega nemškega uvoza.

PRED NEMŠKO OFENZIVO

Tuji politični opazovalci poročajo iz Berlina, da se v Nemčiji trenutno vrše z vso naglico priprave, katerih namen je, v kratkem pokazati resnično moč Nemčije. V Berlinu prevladuje mnenje, da se sedaj nahaja vojna v odločilnem obratišču. Nemški list »Angriff« poroča, da je sedaj prišel čas, ko mora Anglija kloniti pod močjo nemške zračne sile.

Iz teh in sličnih znakov sklepajo zlasti švicarski in drugi tuji opazovalci v Berlinu, da Nemčija za bližnjo bodočnost pripravlja veliko ofenzivo na napadu.

PROTI KOMUNIZMU IN HITLERIZMU

so zadnje čase začeli v Franciji nastopati z vedno večjo odločnostjo. V kratkem bo objavljen celo zakon, ki določa smrtno kazen za osebe, ki bi širile ali prikrivale komunistično ali hitlerjevsko propagandno gradivo. Zakon bo tudi pooblašča policijska in sodna oblastva, da smejo pri osumljenih osebah izvrševati hišne preiskave.

NEMŠKI VELEPOSŁANIK V MOSKVI

je po poročilu švedskih listov nujno poklican v Berlin, da poda poročilo o položaju.

Baje se sedanji položaj razvija v nasprotju s težnjami Nemčije, ki bi želela čim večje zblizanje med Moskvo in Rimom.

Isti poročevalci tudi zatrjujejo, da je Sovjetska Rusija po sklepu miru s Finsko tudi nasproti Nemčiji postala dosti bolj hladna.

ANGLEŠKE VOJNE LADJE

so pred kratkim priplule v Jadransko morje, in sicer štiri edinice angleške vojne mornarice.

Ob grški obali so angleške vojne ladje zajele jugoslovanski trgovski parnik »Dunav« (2829 ton) in ga odpeljale v kontrolno postajo na Malto.

SPREMEMBA V ANGLEŠKI VLADI

Lord Churchill je bil nedavno imenovan za mornariškega ministra s prav posebno širokim pooblastilom.

V nemških krogih sodijo (Churchill je namreč izrazil nasprotnik Nemčije), da se bodo odslej dogodki jeli zelo naglo razvijati. Nemci sodijo, da bo v kratkem Churchill celo postal angleški ministrski predsednik in računajo s tem da bo že v bližnji bodočnosti imenovan za ministra državne obrambe, s čimer se bo povečal njegov vpliv na francosko politiko.

ITALIJANSKA SODBA O POLOŽAJU

Italijanski tisk naglašja, da je treba čisto odkrito povedati, da je francosko-angleški načrt za poostreitev blokade skrajno nevaren. Ta načrt lahko povzroči razširjenje sedanjega spopada. Če bi se blokada končala s kršitvijo teritorialnih vod tistih držav, ki so doslej izven spopada, potem raste nevarnost protiukrepev, ki bi utegnili povzročiti nove zaplete. Gospodarski ukrepi se utegnejo končati s političnim izsiljevanjem, kar ne more ostati brez vojaških posledic.

ROOSEVELTOV USPEH

Ameriški senat je s 46 proti 33 glasovom sprejel predlog, da se poblastilo vlade za sklepanje trgovskih pogodb brez odobritve kongresa podaljša za nadaljna tri leta in ne samo za eno leto, kakor so zahtevali Rooseveltovi nasprotniki.

S tem je postalo to pooblastilo pravomočno in bo predloženo Rooseveltu v podpis. Sprejetje tega pooblastila smatrajo za največjo zmago ameriške vlade v tem zasedanju in zmago politike, ki jo vodi prezident Roosevelt.

GLAS IZ AMERIKE

Senator Hold, ki zastopa zahodno Virginijo, je nedavno izjavil v ameriškem senatu:

— Mi vendarle polagoma lezemo v vojno.

Sam osebno želim, da ne bi imel prav s to trditvijo, na raznih mestih pa so na delu sile, ki nas vendarle lahko potegnejo v vojno.

RAZŠIRITEV BLOKADE IN PRITISK NA NEUTRALCE

Po sklepu zavezniškega vrhovnega vojnega sveta o razširitvi blokade proti Nemčiji izdelujejo sedaj angleški in francoski strokovnjaki podrobne načrte za oživitvorenje teh načrtov.

Novi ukrepi se bodo tikali najboljčutljivejših vrzeli v zavezniški blokadi, ki so te:

1. Prevoz železne rude iz Švedske v Nemčijo preko nevtralnih vod, ki bi ga bili seveda zavezniki že davno lahko ustavili, ko ne bi bili imeli namena upoštevati pravice nevtralnih držav; 2. dobave, ki jih prejema Nemčija preko Balkana; 3. nenaravno povečan izvoz iz Zedinjenih držav v tiste evropske države, ki meje na Nemčijo.

Kakšni bodo praktični ukrepi zaveznikov proti tem pojavom, se bo v kratkem pokazalo. Že sedaj pa je zavladala v prizadetih nevtralnih krogih napeta razburjenost, ker se vse nevtralne države boje, da bi bile proti svoji volji potegnjene v vojni vrtnice.

SOVJETSKI PRORAČUN

za novo proračunsko leto znaša 186.6 milijarde rubljev. Na armado odpade 57 milijard, pri čemer pa niso vračunani izdatki komisariata (ministrstva) za oboroževanje.

Skupni izdatki za vojaške potrebe znašajo namreč nad eno tretjino celotnega proračuna in so v primeri z dosedanjim proračunom zvišani za 42 odstotkov.

NAPETOST MED AMERIKO IN JAPONSKO

Japonci so na Kitajskem organizirali novo, sebi prijazno vlado v Nankingu pod predstvom Vangčingveja.

Amerika smatra, da je ta vlada v nasprotju s pogodbo devetih držav o stanju na Daljnem vzhodu. Zato je ne priznava. Amerika smatra še vedno Čangkajškovo vlado kot edino zakonito predstavnicu Kitajske.

Na Japonskem je ameriški korak vzbudil veliko razburjenje, ameriški tisk pa odgovarja na vse to s pozivom, naj vlada Zedinjenih držav prepove izvoz vsakega orožja in vojnih potrebščin na Japonsko in v Vangčingvejev del Kitajske. Hkratu je ameriško javno mnenje nezadovoljno z angleško politiko na Daljnem vzhodu, ker je baje Anglija v danem primeru pod gotovimi pogoji pripravljena priznati Vangčingvejevo vlado.

Iz tujine

■ Rusi so podrli nemški spomenik, ki so ga Finci zgradili v mestu Hangö v zahvalo za nemško pomoč proti boljševikom. Hangö je pripadel sedaj Rusiji. Sovjetske čete so ta spomenik takoj podrle, ko so mesto zasedle.

■ Izdatki za sovjetsko vojsko znašajo v novem proračunu 57 milijard rubljev. Letošnji vojni proračun je za 17 milijard rubljev večji od lanskega. Celoten proračun znaša 182.6 milijard rubljev.

■ Finci so izgubili na odstopljenem ozemlju sovjetski Rusiji 1000 km železnic, to je dvakrat toliko, kakor znaša železniška proga od Ljubljane do Beograda.

■ Zedinjene države so prodale v prvih šestih mesecih vojne Angliji in Franciji za 119.000 ton trgovskih ladij. V tem času je bilo prodanih nevtralnim državam za 205.000 ton ameriških ladij.

■ Glasilo rdeče armade »Rdeča zvezda« piše, da bo Rusija sklicala veliko konferenco vseh nevtralnih držav in organizirala iz njih blok nevtralcev, ki mu bo stopila na čelo. Italija sama sebe ne smatra za nevtralno državo, marveč

le za nevojajočo se državo, ki čaka samo ugodnega trenutka, ko bo mogla izvršiti svoje načrte. Molotov pa je v svojem zadnjem govoru pred vrhovnim sovjetom izjavil, da hoče ostati v sedanji vojni nevtralen. Nevtralne hočejo ostati tudi balkanske in skandinavске države.

■ Te dni se je vršilo v Ankari važno vojaško posvetovanje, ki mu je prisostvoval tudi zastopnik rumunskega generalnega štaba.

■ V London so bili poklicani vsi angleški poslaniki v balkanskih državah. Od tega posvetovanja bo odvisna poostreitev blokade tudi v Črnem morju, kakor zatrjujejo nekateri listi.

■ Milijon poljskih delavcev nameravajo premestiti v Nemčijo z ozemlja zasedene Poljske. Delavci bodo prejimali minimalne plače in zadostno hrano.

■ Švedske izgube. Od začetka vojne je bilo potopljenih 45 švedskih trgovskih ladij. Življenje je izgubilo 308 mornarjev. Švedska vlada bo zahtevala odškodnino od države, ki nosi krivdo za potopitev ladij.

„EKONOM“

r. z. z. o. z.

v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7

(v lastni hiši) Telefon interurban 25—06

Dobavlja vse deželne pridelke, kakor: pšenico, rž, ječmen, oves, koruzo, ajdo itd. Mlevske izdelke: pšenični zdrob, pšenično moko, rženo moko, ajdovo moko, koruzno moko, koruzni zdrob, pšenično in koruzno krmilno moko, pšenične otrobe, ješprenj, kaša. Poljske pridelke: krompir, fižol, zelje, sadje, seno in slamo. Stalna zaloga vseh umetnih gnojil (rud. superfosfata, kalijeve soli, Tomasove žilindre, nitrofoskala, apnenega dušika, čilskega solitra itd.), cementa in drugo glavno zastopstvo za Slovenijo opekarne »Ilovac«, Karlovac za vse vrste zidne in strešne opeke.

■ Nova kitajska vlada. Japonci so ustanovili v osvojenih pokrajinah centralno kitajsko vlado s sedežem v Nankingu. Nankinška vlada se je proglasila za edino pravo predstavnicu vseh Kitajcev. Njena glavna naloga obstoji v uničenju moči in veljave vlade maršala Čang Kajška. Nankinška vlada naj bi sklenila mir z Japonci in zaključila sedanjo težko vojno stanje. Poskus z novo kitajsko vlado se pa Japoncem ne bo posrečil. Nobena velesila nove kitajske vlade neče priznati. Po angleških poročilih pa zbira maršal Čang-kajšek osem milijonsko armado, s katero namerava z vso silo navaliti na japonske čete in jih dokončno poraziti. Položaj Japonske je že itak težak, nadaljevanje vojne s Kitajsko jo čim dalje bolj slabi. Zato želi mir. Ako ga ne more doseči z maršalom Čang-kajškom, ga poskuša skleniti z vlado, ki jo je sama postavila po zgledu one v Mandžuriji.

■ Vlada češko moravskega protektorata je razpisala 100.000 kron nagrade za ubeglega študenta Smudeka, ki ga dolže, da je umoril nemške finančne organe in obmejnega stražnika.

■ Oboroževanje Italije. Italijanski senat je odobril 8 milijard lir za vojaške namene. Po proglasitvi ostrejšje blokade proti Nemčiji je Italija poklicala pod orožje 10 letnikov mornarice. Poleg tega je italijanska vlada sklenila nov zakon o dolžnostih civilnega prebivalstva za slučaj vojne.

■ V Bolgariji ne sme noben tujec zapustiti kraja svojega bivališča brez posebnega dovoljenja političnih oblasti.

■ Sovjetske vojne ladje so se pojavile na vseh pomorskih progah, ki vodijo v Vladivostok. Rusija je izdala ta ukrep zaradi tega, ker so Angleži nekatere ruske trgovske ladje odvedli v kontrolno postajo v Hongkong. Ruske vojne ladje hočejo zavarovati nemoten promet svojim trgovskim ladjam.

■ Na Uralu so našli sedem diamantnih polj. Sovjetske oblasti nameravajo osnovati v Ural-skem pogorju največjo industrijo dragih kame-nov in draguljev.

KARELSKO-FINSKA REPUBLIKA

Vrhovni sovjetski svet (ruski parlament) je sklenil priključiti ozemlje, ki ga je morala Fin-ska po mirovni pogodbi odstopiti Rusiji, dose-danji avtonomni Karelski sovjetski republiki. Iz skupnega ozemlja se ustanovi nova karelsko-finska republika. Za predsednika karelsko-fin-ske republike je bil imenovan predsednik fin-ske komunistične vlade Kuisinen.

ZAKAJ NE ŽELITA ANGLIJA IN FRANCIJA PREKINITI Z RUSIJO

Italijanski dopisni urad »Stefani« pravi, da ne želita Anglija in Francija prekiniti diplomat-skih zvez z Rusijo iz sledečih treh razlogov:

1. Ker je Rusija dobro pripravljena,
2. ker nasprotuje vojni z Rusijo Turčija in
3. ker hočeta preprečiti, da ne pride do še tesnejšega sodelovanja med Nemčijo in Rusijo.

Stroga nevtralnost je postavila jugovzhod Evrope pred nove naloge. Ni jih lahko pre-magovati, ker stalno se menjajoče prilike zahtevajo vedno nova preusmerjanja načrtov v privatnem gospodarstvu. Zaradi tega mora biti vsak pod-jetnik dobro poučen o trenutnem gospodarskem položaju v državi in zunaj. Le tako bomo mogli umno gospodariti in imeti uspehe. Ljubljanski velesejem je v našem gospodarstvu ona vez, ki spaja producenta in konzumenta, ki obema kaže pravo smer v izmenjavi dobrin in tako speši naše domače gospodarstvo ustvarjanje. Tudi le-tos bo Ljubljanski velesejem od 1. do 10. junija prikazal ustvarjalno silo našega gospodarstva. Pokazati hočemo, da naša industrija in trgovina kljub vojni vihri na zapadu ni ohromela. To je naloga, prevažna za naše državno občestvo, pri kateri morajo sodelovati vsa naša vidnejša pod-jetja. Prijavite se!

**Pomlad
je tu!**

Kolesa, motorji,

usi nadomestni deli

SPLOŠNA TRGOVSKA

d. z o. z. Ljubljana
Tyrševa cesta 33

Ljubljanska borza

Ljubljana — uradni tečaji:

London 1 funt	155.80 din
Pariz 100 frankov	87.95 din
Newyork 100 dolarjev	4425.00 din
Ženeva 100 frankov	995.00 din
Amsterdam 100 gold.	2349.00 din
Bruselj 100 belg.	756.00 din

Ljubljana — svobodno tržišče:

London 1 funt	192.50 din
Pariz 100 frankov	108.72 din
Newyork 100 dolarjev	5480.00 din
Ženeva 100 frankov	1228.18 din
Amsterdam 100 gold.	2901.17 din
Bruselj 100 belg.	933.68 din

Ljubljana — zasebni kliring:

Berlin 1. marca	14.70 — 14.90
-----------------	---------------

VREDNOSTNI PAPIRJI

Državni papirji: 7% investicijsko posojilo 98—100, agrarji 50—52, vojna škoda promptna 441—442.50, begluške obveznice 79 do 90, dalm. agrarji 71.50—72.50, 8% 100—102, 7% Blerovo

posojilo 92—93, 7% posojilo Drž. hip. banke 101—102. — Delnice: Narodna banka 7.700 do 7.800, Trboveljska 323—325.

Cene živine in kmetijskih pridelkov. V ljubljanski okolici: Voli I. vrste din 6.50—7, voli II. vrste din 5.50—6, voli III. vrste din 5—5.50, telice I. vrste din 6—6.50, telice II. vrste din 5—5.50, telice III. vrste din 4—4.50, krave I. vrste din 4.50—5, krave II. vrste din 4.450, krave III. vrste din 3—4, teleta I. vrste din 7, teleta II. vrsten din 5 za 1 kg žive teže. — Goveje meso I. vrste prednji del din 12, zadnji del din 14, goveje meso II. vrste prednji del din 10, zadnji del din 12, goveje meso III. vrste prednji del din 8, zadnji del din 10, svinjina din 18, slanina din 20, svinjska mast din 22—24, čisti med din 20, neoprana volna din 30, oprana volna din 45, goveje surove kože din 13, telečje surove kože din 14, svinjske surove kože din 10 za 1 kg. — Pšenična din 270, ječmen din 270, rž din 320, oves din 265, kuzuza din 200, fižol din 500—650, jabolka I. vrste din 800, II. vrste din 500, III. vrste din 400, pšenična moka din 320—400, kuzuza moka din 220—275, ajdova moka din 380 do 600 za 100 kg. — Trda drva din 120 za 1 kub. meter, jajca din 1 za 1 kom., mleko din 2 za liter, surovo maslo din 24—36 za 1 kg.

Sejmi

15. aprila: Škocjan, Trbegovci, Št. Janž p. Dra-vogradu, Trbovlje;
16. aprila: Ormož, Ptuj, Križevci okr. Murska Sobota;
17. aprila: Ljubljana, Grahovo, Celje, Ptuj, Tr-bovlje, Kapele p. Brežicah;
18. april: Šmihel-Stopiče, Turnišče;
19. april: Maribor;
20. aprila: Stari log, Brežice, Celje, Trbovlje, Št. Ilj nad Turjakom.

„Kmetijski list“ izhaja vsako sredo. Naročnina zna-ša letno 30 din, pollet. 15 din, za inozemstvo letno 50 din. Inzerati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Rokopisov ne vračamo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Laneno olje, firnež, barve,
lake, kit, lanene tropine ter vse v to stroko spada-joče blago prvovrstne kakovosti po solidnih cenah in točni postrežbi najugodnejše kupite pri domačem podjetju

„MEDIĆ - ZANKL“

tovarne olja, lakov in barv — družba z omejeno zave-zo, lastnik Franjo Medić — Centrala v Ljubljani, podruž-nica v Mariboru — Ekspoziture v Beogradu in Novem Sadu — Tovarne v Ljubljani, Medvodah in Domžalah

Razne vrste

zdravilnih zelišč

kupuje po najvišjih dnevnih cenah

KMETIJSKA DRUŽBA r. z. z o. z., LJUBLJANA
Novi trg 3

Zahtevajte informacije — pošljite vzorce in ponudbe

Kmetijski hranilni in posojilni dom

zadruga z neomejenim jamstvom

v Ljubljani — Tavčarjeva ulica 1

Žiro račun pri Narodni banki — Račun Poštne hranilnice 14.257

Brzjav: „Kmetiskidom“ — Telefon št. 28-47

Sprejema vloge na knjižice in na te-koči račun — Daje kratkoročna po-sojila — Eskontuje menice — Izvršuje ostale denarne posle — Nove vloge na knjižice in na tekoči račun vsak čas razpoložljive **4 do 5%** obrestuje po Za vse vloge nudi popolno varnost! **Zaupajte domačemu denarnemu zavodu!**